

तोल, तोलनम् &c. See under तुल्.

तोष, तोषण &c. See under तुष्.

तोषलम् A club (मुसल).

तौक्षिकः The sign Sagittarius of the zodiac (a word borrowed from Greek).

तौच्छयम् 1 Emptiness. -2 meanness, worthlessness.

तौतातिकम्, -तम् Belonging to Kumarila Bhaṭṭa, who had an epithet तुतात or तुतातित.

तौतिकः The pearl-oyster. -कम् A pearl.

तौरङ्गिकः A horseman.

तौरुष्किक a. Turkish; Kutṭanīmata 64.

तौरूपम् A variety of sandal-wood being a product of the country of कामरूप.

तौर्यम् [तूर्यं भवम् अण्] The sound of musical instruments. -Comp. -त्रिकम् the union of song, dance, and instrumental music, triple symphony; तौर्यत्रिकं वृथाटया च कामजो दशको गणः Ms. 7. 47; U. 4.

तौलम् A balance.

तौलिकः, तौलिकिकः A painter.

तौलिन m. 1 A weigher. -2 The sign *Libra* of the zodiac.

तौल्यम् 1 Weight. -2 Equality, similarity.

तौषार a. (-री f.) Snowy. -रम् Snow, cold.

तमन् m. Ved. 1 The vital air; तमन्मूर्जं न विश्वध क्षरन्धै Rv. 1. 63. 8. -2 One's own person, self; cf. आत्मन्.

त्यज् 1 P. (त्यजति, तत्याज, अत्याक्षीत्, त्यक्ष्यति, त्यक्त)
1 To leave (in all senses), abandon, quit, go away from; वर्त्म मानोस्त्यजाशु Me. 41; Ms. 6. 77; 9. 177; Ś. 5. 26. -2 To let go, dismiss, discharge; वालिनो दूरभाग् रामो बाणं प्राणाऽदमत्यजत् Bk. 6. 122. -3 To give up, renounce, resign, surrender; स्वयं त्यक्त्वा ह्येते शमसुखमनन्तं विदधति Bh. 3. 16; Ms. 2. 95; 6. 33; Bg. 6. 24; त्रिविधं नरकस्येदं द्वारं नाशनमात्मनः । कामः क्रोधस्तथा लोभस्तस्मादेतत्रयं त्यजेत् ॥ 16. 21. -4 To shun, avoid. -5 To get rid of, free oneself from; क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यं त्यक्त्वोत्तिष्ठ परतप Bg. 2. 3. -6 To set aside, disregard; त इमेऽवस्थिता युद्धे प्राणास्त्यक्त्वा धनानि च Bg. 1. 33. -7 To except. -8 To distribute, give away; कृतं (संचयं) आश्वयुजे त्यजेत् Y. 3. 47; Ms. 6. 15. -9 To shoot off. -Caus. 1 To cause to give up &c., to deprive (a person) of anything; मौनं त्याजयति प्रायः कालक्षेपाय मां भवान् Ks. 83. 34; Bk. 15. 120. -2 To expel, turn out; (तं बहिः) त्याजयामास रथ्यायां निरपेक्षतया निशि Ks. 20. 126. -3 To quit. -Desid. (तित्यक्षति) To wish to leave &c.

त्यक्त p. p. [त्यज् कर्मणि-क्त] 1 Abandoned, forsaken, left, quitted. -2 Resigned, surrendered. -3 Shunned,

avoided; see त्यज्. -Comp. -अग्निः a Brāhmaṇa who has given up household fire; Ms. 3. 153. -आत्मन् a. despairing. -जीवित, -प्राण a. ready to abandon life, willing to run any risk; मर्दयं त्यक्तजीविताः Bg. 1. 9. -लज्ज a. shameless; ये त्विह वै वृषलीपंतयो नष्टशौचाचारनियमास्त्यक्-लज्जाः पशुचर्यां चरन्ति Bhāg. 5. 26. 23. -विधि a. transgressing rules; देशान्निःसारयामास सुतं त्यक्तविधिं रुषा Bhāg. 9. 6. 9.

त्यक्त a. Abandoning, leaving &c.

त्यजनम् 1 Leaving, quitting. -2 Giving. -3 Excepting, exclusion.

त्यजस् m. Ved. 1 Abandonment. -2 Difficulty. -3 Anger. -4 Estrangement, dislike, envy. -5 A weapon causing abandonment. -m., -f., -n. Ved. Offspring, descendants; एतस्य चित् त्यजसं मर्त्यस्य Rv. 10. 10. 3.

त्यागः [त्यज्-भावे घञ्] 1 Leaving, forsaking, abandoning, deserting, separation; न माता न पिता न स्त्री न पुत्रस्त्याग-महेति Ms. 8. 389; 9. 79. -2 Giving up, resigning, renouncing; Ms. 10. 112; सर्वकर्मफलत्यागं ततः कुरु यतात्मवान् Bg. 12. 11. -3 Gift, donation, giving away as charity; करे श्लाघ्यस्त्यागः Bh. 2. 65; वित्तं त्यागनियुक्तम् (दुर्लभम्) H. 1. 139; त्यागाय संभृतार्थानाम् R. 1. 7; Pt. 1. 169. -4 Liberality, generosity; Ms. 2. 97; R. 1. 22. -5 Secre- tion, excretion. -6 Dismissing, discharging. -7 Sacri- ficing oneself; मिथो यत् त्यागमुभयासौ अगमन् Rv. 4. 24. 3. -8 A sage. -Comp. -पत्रम् a bill of divorcement. -युत, -शील a. liberal, generous, munificent.

त्यागिन a. 1 Leaving, abandoning, giving up &c. -2 Giving away, a donor. -3 Heroic, brave. -4 Liberal. -5 Sacrificing. -6 One who does not look to any reward or result from the performance of cere- monial rites; यस्तु कर्मफलत्यागी स त्यागीत्यभिधीयते Bg. 18. 11.

त्याजक a. One who abandons or expels; Y. 2. 198.

त्याजनम् Abandoning worldly attachment; गुणदोष- विधानेन सद्धानां त्याजनेच्छया Bhāg. 11. 20. 27.

त्याजित p. p. 1 Made to leave or abandon; त्याजितः किं न रामोऽपि जनवादेन जानकीम् Ks. 86. 13. -2 Caused to be disregarded; मन्द्रवृत्तित्याजितयामर्त्यः R. 6. 56. -3 Deprived of (acc.); धूपोष्मणा त्याजितमाद्रंभावम् Ku. 7. 14. -4 Expelled; Pañchadaśī. 3. 60.

त्याज्य a. 1 To be left, shunned or expelled; Ms. 9. 83. -2 To be given up or relinquished. -3 To be sacrificed. -4 To be excluded. -ज्यम् A part of an asterism or its duration considered to be unlucky.

त्यद् Pron. a. (Nom. sing. स्यः m.) That; अयं त्यस्य राजा Bri. Up. 1. 3. 24. -n. (त्यत्) 1 Wind, air. -2 sky; L. D. B. -3 Invisible (अमूर्त); यच्च सच्च त्यच्च Bri. Up. 2. 3. 1; सच्च त्यच्चाभवत् Tait. Up.

त्रंस 1 P., 10 U. (त्रंसति, त्रंसयति-न्ते) To speak or shine.